

**Кандидат за избор главног јавног тужиоца
Апелационог јавног тужилаштва
у Новом Саду
Татјана Лагумџија**

**ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА РАДА
АПЕЛАЦИОНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У
НОВОМ САДУ ЗА ПЕРИОД
ОД 2023. ДО 2029.ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
ОСНИВАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА.....	4
ПРИОРИТЕТИ У РАДУ АЈТ У НОВОМ САДУ.....	6
Унапређење ефикасности.....	6
Стручно усавршавање.....	9
Поштовање стандарда професионалне етике и интегритета.....	9
Борба против корупције и примена Закона о одузимању имовине простекле из кривичног дела.....	10
МЕЂУНАРОДНА ПРАВНА САРАДЊА.....	11
ОРГАНИЗАЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА.....	12
ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ.....	13
МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ.....	14
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ЦИЉЕВА.....	15
ЗАКЉУЧАК.....	16

УВОД

АПЕЛАЦИОНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У НОВОМ САДУ је део јавног тужилаштва Републике Србије као јединственог и самосталног државног органа који гони учиниоце кривичних дела и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес.

Јавно тужилаштво, као и остали државни органи, континуирано пролази кроз реформе у циљу усклађивања са правним тековинама Европске уније и најбољом упоредном праксом, што предносиоце јавнотужилачке функције и јавно тужилаштво у целини поставља додатне обавезе и захтеве у погледу законитости и ефикасности рада, етичности и професионализма, како у оквирима самог тужилаштва, тако и у односима са другим државним органима.

Доношењем Акта о промени Устава Републике Србије, фебруара 2022. године, а затим и Закона о јавном тужилаштво („Службени гласник РС“, број 10/23), положај носилаца јавнотужилачке функције уређен је на нов начин. У складу са важећим законским решењем, функцију јавног тужиоца врше Врховни јавни тужилац, главни јавни тужилац и јавни тужилац, чиме је практично укинута монократско уређење.

Међутим, јавно тужилаштво је и даље хијерархијски устројен орган, што подразумева да су нижа јавна тужилаштва подређена вишим, док у руковођењу јавним тужилашвом Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац имају хијерархијска овлашћења у односу на поступање нижег главног јавног тужиоца и јавног тужиоца у конкретном предмету. Наведена хијерархијска овлашћења и начин њихове примене прописани су законом и остварују се путем Општег обавезног упутства Врховног јавног тужиоца, обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету непосредно вишег главног јавног тужиоца и главног јавног тужиоца, деволуцијом, супституцијом и увидом у предмет нижег јавног тужилаштва.

Носилац јавнотужилачке функције самосталан је у вршењу јавнотужилачке функције од извршне и законодавне власти¹. Самосталност у вршењу функције подразумева спољну и унутрашњу самосталност, која је неопходна ради слободног вршења функције и одлучивања. Међутим, овде је битно указати да унутрашња самосталност није препрека за хијерархијску организацију тужилаштва, нити издавање општих препорука или смерница о примени закона, а све у циљу обезбеђивања уједначености закона и судске праксе односно успостављања приоритета тужилачког деловања², а што је у складу са Мишљењем консултативног већа европских тужилаца.

Имајући у виду да јавно тужилаштво врши надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом, носиоци јавнотужилачке функције у свом раду морају поштовати највише професионалне и етичке стандарде, у циљу поштовања владавине права и заштите основних људских права и слобода, поступати стручно, непристрасно и савесно, без дискриминације по било ком основу и посебно водећи рачуна о правима оштећеног.

Наведени принципи вршења јавнотужилачке функције захтевају апсолутни интегритет, али и

¹ Чл.50. Закона о јавном тужилаштво („Сл. гласник РС“, број 10/23).

² Мишљење Консултативног већа европских тужилаца бр.13 (2018) „Независност, одговорност и етика тужилаца“.

одговорност за законито и правилно поступање, као и свест о томе да су носиоци јавнотужилачке функције дужни да својим радом стварају поверење јавности у јавно тужилаштво као државни орган.

Имајући у виду суштинске измене у организацији и функционисању, као и бројне изазове које са собом носи вршење ове важне и одговорне функције, јавно тужилаштво треба да усмери све расположиве капацитете и предузме бројне активности у правцу институционалног јачања, али и самосталности сваког носиоца јавнотужилачке функције, у складу са законом.

Програм унапређења рада Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду садржи утврђивање приоритета, планирање и расподелу послова, смернице деловања и рада у наредном периоду у циљу унапређења владавине права и заштите јавног интереса, са једне стране, и права појединаца са друге стране, те предлаже мере и активности за побољшање административно - техничких услова за рад Тужилаштва.

ОСНИВАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду основано је Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва (*"Службени гласник РС"*, бр. 116/2008 и 104/2009) за подручје Апелационог суда у Новом Саду и почело је са радом 1. јануара 2010. године. Ово тужилаштво врши своју надлежност за подручје шест виших јавних тужилаштва и то у Новом Саду, Суботици, Сомбору, Зрењанину, Сремској Митровици и Шапцу, као и за подручје 14 основних јавних тужилаштва.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду чине главни тужилац, јавни тужиоци и запослени у јавном тужилаштву.

Одлуком Државног већа тужилаца о броју заменика јавних тужилаца, која је објављена у *"Службеном гласнику РС"*, бр. 80/2016 од 30.9.2016. године, и ступила је на снагу 1.10.2016. године, одређено је да Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду, поред јавног тужиоца, има 12 заменика Апелационог јавног тужиоца (сада јавних тужилаца) што се Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду број 81/19 од 18.3.2019. године, са изменама и допунама, само констатује.

Имајући у виду обим и сложеност послова у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, кадровска попуњеност носиоцима јавнотужилачке функције је у овом тренутку довољна.

Од укупног броја систематизованих радних места носилаца јавнотужилачке функције у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, изабрано је једанаест јавних тужилаца, уз напомену да је један јавни тужилац изабран за члана Високог савета тужилаштва, док су два јавна тужиоца упућена на рад у друга јавна тужилаштва, што значи да јавнотужилачку функцију фактички обавља осам јавних тужилаца.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду број 81/19 од 18.3.2019. године, са изменама и допунама од 6.6.2019. године, 20.6.2022. године, 1.11.2022. године и 21.8.2023. године, утврђен је потребан број државних службеника и намештеника за свако радно место у предвиђеним организационим јединицама.

У складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, за обављање послова из делокруга рада овог тужилаштва систематизовано је 16 радних места са 23 запослена, те је на дан 30.10.2023. године на неодређено време запослено 19 државних службеника и 3 намештеника.

Организациону структуру Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, сходно наведеном правилнику, чине:

- Одељења и то:

1. Кривично одељење
2. Одељење за сузбијање корупције
3. Одељење за борбу против малолетничке делинквенције
4. Одељење за поступање у предметима рехабилитације
5. Одељење аналитике и јавнотужилачке праксе

- Управа у јавном тужилаштву
- Писарница
- Дактилобиро
- Служба за информатичке послове
- Техничка служба и
- Служба рачуноводства.

Главни јавни тужилац, као носилац управе у јавном тужилаштву, предузима мере и радње да рад тужилаштва буде правилан и законит, у складу са Законом о јавном тужилаштву и Правилником о управи у јавним тужилаштвима.

То пре свега подразумева расподелу послова доношењем Плана и програма рада како би се постигао законит, тачан и благовремен рад тужилаштва и уједно обезбедила равномерна оптерећеност, како носилаца јавнотужилачке функције, тако и запослених, а све у складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и одобреним Кадровским планом за 2023. годину.

Сходно важећем кадровском плану за 2023. годину, у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду упражњено је једно радно место државног службеника у звању референт. Планирано је да се у 2024. години попуни наведено радно место, те да се од надлежног министарства затражи сагласност за проширење постојеће систематизације и то за једно радно место у организационој јединици – Служба рачуноводства.

У циљу постизања високог нивоа ефикасности у реализацији свакодневних активности из надлежности јавног тужилаштва, неопходно је континуирано праћење и извршавање свих задатака, што се постиже консултацијама, одржавањем колегијума, као и састанака са запосленима.

ПРИОРИТЕТИ У РАДУ АПЕЛАЦИОНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У НОВОМ САДУ

Полазну основу за израду програма и унапређења рада Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду за наредни период чине:

- Приоритети из Националне стратегије реформе правосуђа за период 2020. до 2025. године
- Приоритети из Националне стратегија за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године
- Стратегија истрага финансијског криминала
- Комуникациона стратегија Државног већа тужилаца и Републичког јавног тужилаштва
- Реформа система јавне управе која се једним делом може применити и на јавно тужилаштво, посебно у погледу рада тужилачке управе.

Полазећи од кључних начела дефинисаних Националном стратегијом реформе правосуђа, а при томе имајући у виду нову улогу јавног тужиоца у кривичном поступку, једино самостално, непристрасно, стручно, одговорно и ефикасно обављање јавнотужилачке функције може одговорити захтевима који се пред њега постављају.

С обзиром на наведено, за наредни период одређују се следећи стратешки циљеви:

- Унапређење ефикасности
- Стручно усавршавање
- Поштовање стандарда професионалне етике и интегритета
- Борба против корупције и примена Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела

Унапређење ефикасности

Унапређење ефикасности превасходно се односи на смањење броја „стarih предмета”, које је потребно приоритетно решавати, предузимање мера у циљу спречавања наступања застарелости као последице евентуалне неажурности у поступању, квалитетнији и свеобухватан приступ борби против кривичних дела са коруптивним елементом и завршавање истрага у законском року, посебно имајући у виду да је 1. јануара 2016. г. ступио на снагу Закон о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/2015 и 92/2023), који између осталог предвиђа судску заштиту права на суђење у разумном року, а која укључује и истрагу коју у кривичном поступку спроводи јавни тужилац.

Како би се обезбедила већа ефикасност у поступању, залагаћу се за јачање сарадње и координацију између тужилаца и овлашћених службених лица органа унутрашњих послова као и других државних органа, пре свега Агенције за спречавање корупције, Управе за спречавање прања новца, Управе царина, Пореске полиције, Агенције за привредне регистре и др.

Иако је увођењем тужилачке истраге знатно скраћено трајање ове фазе поступка, у једном мањем броју предмета истраге и даље трају дуже од шест месеци, због чега треба наставити са праксом да по пријему обавештења о разлозима због којих истрага није окончана у смислу члана 310. став

2. Законика о кривичном поступку, јавни тужиоци Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду својим сугестијама, предлозима и упутствима утичу да се истрага заврши у што краћем року.

У циљу постизања веће ефикасности, бржег решавања предмета, смањења трошкова и уштеде на времену, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду посебну пажњу поклања примени **споразума о признању кривичног дела**.

С тим у вези залагаћу се да се са таквом праксом настави и у наредном периоду, посебно имајући у виду да се у појединим нижестепеним тужилаштвима овај институт не користи у довољној мери. Акцент ће се ставити на поступање по Обавезном упутству Врховног јавног тужиоца О 6/23 од 6.6.2023.године, а посебно ће се водити рачуна да се приликом закључења споразума, у што већој мери заштите интереси оштећених лица кроз доследну примену одредаба Законика о кривичном поступку и то обавезним позивањем оштећеног ради изјашњења о имовинскоправном захтеву, а у случајевима када није постављен имовинскоправни захтев, а прибављена је противправна имовинска корист, да се од окривљеног као и физичких и правних лица на које је имовинска корист пренета уз накнаду или без накнаде, иста одузме у складу са одредбом члана 92 Кривичног законика.

Иако је применом наведеног Општег обавезног упутства Врховног јавног тужиоца изостављена потреба за претходном сагласношћу главног јавног тужиоца или лица које он одреди, на услове у оквиру преговора, залагаћу се да се поступајући јавни тужилац и убудуће консултује са главним јавним тужиоцем о свим условима споразума, а ради уједначавања праксе, јер суштина прокламоване самосталности јавних тужилаца у Уставу и Закону о јавном тужилаштву повлачи са собом и повећану одговорност носилаца јавнотужилачке функције.

Такође, у циљу уједначавања казнене политике у примени споразума о признању кривичног дела, а на основу обавезе подручних јавних тужилаштава да обавештавају Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду о свим закљученим споразумима, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду сачињаваће шестомесечне извештаје, у којима ће бити приказане изречене казне по кривичним делима на подручју Апелационог суда у Новом Саду.

Посебна пажња ће се и надаље посвећивати примени **института одлагања кривичног гоњења** по основу члана 283 Законика о кривичном поступку, када за то постоје законски услови, а ради ефикаснијег завршавања предмета. Осим постизања ефикасности, применом овог института на подручју Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду прикупљено је у извештајној 2022. години укупно 142.744.318,32 динара, која средства су по утврђеној процедури уплаћена у корист хуманитарне организације, фонда или јавне установе.

У наредном периоду посебну пажњу посветићу праћењу рада подручних тужилаштава у погледу кривичних дела којима се повређују или угрожавају основна људска права.

С тим у вези, инсистираћу и на доследном и адекватном препознавању **кривичних дела учињених из мржње, у смислу члана 54а Кривичног законика**, у којима је мржња као побуда за извршење кривичног дела прописана као обавезна отежавајућа околности.

У циљу ефикаснијег кривичног гоњења кривичних дела учињених из мржње, којима се крше основна људска права, инсистираћу на доследној примени ове законске одредбе, што од јавних тужилаца изискује повећан степен пажње приликом истраге, у смислу откривања евентуалног мотива мржње у што ранијој фази. Имајући у виду сложеност и специфичност поступка утврђивања побуда за извршење кривичног дела, као и чињеницу да мотив у највећем броју инкриминација не представља елемент законског бића кривичног дела, залагаћу се да јавни

тужиоци похађају стручне семинаре на којима се обрађује ова тема, а како би се већ у изреци тужилачког акта и правној квалификацији навело постојање ове околности из члана 54а Кривичног законика.

Ради постизања законитости и једнообразности у поступању свих јавних тужилаца у кривичним предметима због кривичних дела учињених из мржње, у смислу члана 54а Кривичног законика, неопходно је да се сви носиоци јавнотужилачке функције доследно придржавају Општег обавезног упутства тада Републичког јавног тужиоца О. број 4/2018 од 28.09.2018. године, у ком смислу ћу у консултацијама са главним јавним тужиоцима указати на потребу да у кривичним предметима због кривичних дела учињених из мржње, увек поступају јавни тужиоци који су контакт особе за ова кривична дела.

Приликом контроле рада подручних тужилаштава али и кроз обуке и упутства нижим тужилаштвима, фокус ће бити и на примени института **вишеструког поврата у смислу члана 55а Кривичног законика**, те **предлагање кривичних санкција у складу са наведеном одредбом закона.**

Надаље, пратиће се рад подручних тужилаштава, те у складу са тим вршити обука јавних тужилаца и предузимати други кораци у циљу унапређења и ефикасности рада на предметима у вези са кривичним делима учињеним **на штету лица која обављају послове од јавног значаја у области информисања и адвоката**, имајући у виду обавезу подручних јавних тужилаштава, у складу са упутством Врховног јавног тужиоца, да хитно поступају у овим предметима, о чему извештавају Апелационо јавно тужилаштво које на тај начин има у виду ажурност у поступању и може да предложи мере за отклањање евентуалних пропуста, а ради решавања ових предмета у што краћем року.

Такође, у наредном периоду инсистираћу на ефикаснијој примени **Закона о спречавању насиља у породици**, са посебним акцентом на активнијој улози Групе за координацију и сарадњу, све у циљу постизања како генералне тако и специјалне превенције. У примени Закона о спречавању насиља у породици Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду и даље ће вршити контроле рада подручних јавних тужилаштава и то како непосредним увидом у предмете приликом инструктивних прегледа, тако и контролом редовних месечних извештаја подручних јавних тужилаштава, сачињавањем збирног извештаја и његовим достављањем Врховном јавном тужилаштву.

Посебан акценат ћу ставити на праћење кривичног гоњења кривичног дела **Недозвољени прелаз државне границе и кријумчарења људи из члана 350 Кривичног законика**, и са њим повезаних кривичних дела, нарочито имајући у виду актуелна дешавања на граници са Републиком Мађарском, као последицу великог броја илегалних миграната на подручју надлежности Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду.

У свом раду инсистираћу на доследном спровођењу специјализације за поступање у кривичним предметима због кривичног дела **Трговина људима из члана 388. Кривичног законика**, у складу са Општим обавезним упутством тада Републичког јавног тужиоца О.бр.11/21 од 23.06.2021. године, којим су у свим апелационим и вишим јавним тужилаштвима одређене контакт особе за кривична дела Трговина људима из члана 388. Кривичног законика и Трговина малолетним лицима ради усвојења из члана 389. Кривичног законика, што је као позитивно оцењено и од стране Групе експерата за сузбијање трговине људима (ГРЕТА), одговорне за праћење Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима³. Такође, имајући у виду

³ Евалуациони извештај ГРЕТА за Србију, објављен 16. јуна 2023. године, став 140.

значај мултисекторског приступа у борби против трговине људима, предузећу мере у циљу интензивирања сарадње јавних тужилаца са цивилним сектором, а пре свега са удружењима АСТРА, АТИНА и Виктимолошким друштвом Србије, са којима је Врховни јавни тужилац у претходном периоду потписала меморандуме о сарадњи, чиме је створена основа за сарадњу тужилаштва са невладиним сектором, у складу са међународним стандардима и препорукама, као и Стратегијом превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године и пратећег Акционог плана.

Стручно усавршавање

Бројне и честе измене на нормативном плану у циљу усаглашавања са правним тековинама Европске уније, праћење праксе националних судова, као и Европског суда за људска права, захтева стално стручно усавршавање како носилаца јавнотужилачке функције, тако и јавнотужилачких помоћника, те ћу и у наредном периоду, као и до сада, инсистирати на активном учешћу на семинарима али и интерним едукацијама на колегијуму тужилаштва кроз обраде актуелних правних питања, као и наставак континуираног праћења јавнотужилачке праксе.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду посебну пажњу посвећује Одељењу јавнотужилачке праксе, у складу са упутством Републичког јавног тужиоца А број 1100/18-01 од 27.9.2019. године, у оквиру којег се обављају послови који се односе на израду општих аката и упутстава које доноси Апелациони јавни тужилац у Новом Саду, прати и проучава судска пракса и врши анализа одлука по ванредним правним лековима, проучава пракса међународних судова, пракса у примени Закона о заштити права на суђење у разумном року, обавештавају нижа тужилаштва о заузетим правним схватањима, а све како би се омогућила једнообразност у поступању подручних како виших тако и основних јавних тужилаштава, на чему ћу инсистирати и у наредном периоду.

Јавни тужиоци као и јавнотужилачки помоћници са подручја Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду писањем стручних радова активно су допринели изради Билтена Републичког односно Врховног јавног тужилаштва, са којом праксом ће се наставити и у наредном периоду.

Такође, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду активно учествује у пројектима стручног усавршавања које организује Врховно јавно тужилаштво у сарадњи са Правосудном академијом, међународним правосудним органима и организацијама, кроз учешће на семинарима са различитом тематиком као што су: елементи примене новог Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, професионална етика у превенцији и борби против корупције, семинари у области криптовалуте, злочини из мржње, заштита узбуњивача на централном и локалном нивоу, јачање вештине правосудних органа у области закона из области заштите животне средине, примена новог Закона о заштити података о личности и др.

Поштовање стандарда професионалне етике

У циљу поштовања начела владавине права и јачања поверења јавности у јавно тужилаштво, предузимаћу мере у циљу промоције етичких начела, у складу са Етичким кодексом јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 42/21).

Наиме, носиоци јавнотужилачке функције у свом свакодневном раду треба да се придржавају

етичких начела, у складу са највишим стандардима, и да се уздрже од сваког понашања које би могло да наруши част и углед јавнотужилачке функције, као и поверење јавности у рад јавног тужилаштва.

Понашање у складу са Етичким кодексом подразумева да носилац јавнотужилачке функције у сваком моменту и без обзира на околности, поступа у складу са важећим националним и међународним законодавством, врши своју дужност праведно, непристрасно, предано, у што краћем року, поштује, штити и придржава се правила која се односе на људско достојанство и људска права, увек има на уму да поступа у јавном интересу и тежи да постигне равнотежу између јавног интереса и интереса и права појединаца.

Сврха Етичког кодекса и понашање у складу са њим је да се ојача интегритет како сваког појединачног носиоца јавнотужилачке функције, тако и побољшање перцепције јавности о тужиоцима и тужилаштву као државном органу, чему ће се и у наредном периоду дати приоритет. Ово тим пре што је једно од мерила за избор главних јавних тужилаца и јавних тужилаца и разговор са пријављеним кандидатом, који има за циљ да утврди вештину комуникације, спремност за обављање јавнотужилачке функције али и професионални интегритет.

Важност етичких начела и понашање у складу са њима огледа се и у чињеници да је одредбама Закона о јавном тужилаштву, које прописују дисциплинску одговорност и дисциплински поступак, поред осталог, као дисциплински прекршај предвиђено понашање носиоца јавнотужилачке функције којим се у знатној мери крше одредбе Етичког кодекса, а које су утврђене одлуком Етичког одбора.

У циљу упознавања са етичким начелима, нарочито новоизабраних носилаца јавнотужилачке функције, залагаћу се за даље континуиране обуке о етици и интегритету у сарадњи са Правосудном академијом, али и са обукама које организују други овлашћени државни органи, пре свега Агенција за спречавање корупције.

Борба против корупције и примена Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела

У циљу реализације Националне стратегије за борбу против корупције, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду предузело је мере и активности у циљу спречавања корупције унутар тужилаштва и то изразом Плана интегритета као превентивне антикорупцијске мере, којом се обезбеђује јачање интегритета тужилаштва ради остварења циља - нулте толеранције на корупцију, изразом Правилника о унутрашњем узбуњивању, а у складу са Законом о заштити узбуњивача („Службени гласник Републике Србије”, број 128/14), те редовним извештавањима Агенције за спречавање корупције о ступању на јавнотужилачку функцију и њеном престанку.

У оквиру своје уставне и законске надлежности, а како би се обезбедило законито и ефикасно остваривање јавнотужилачке функције у борби против корупције, у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, у складу са обавезним упутством Републичког јавног тужилаштва А бр. 194/10 од 26.3.2010.године, формирано је Одељење за сузбијање корупције.

Рад овог одељења је пре свега усмерен на праћење и помоћ Посебном одељењу за сузбијање корупције при Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду, али и осталим нижим тужилаштвима у предметима за кривична дела са коруптивним елементима, која су у складу са законом остала у њиховој надлежности и након 1.3.2018. године.

У овом сегменту неопходно је доследно примењивати Опште обавезно упутство Врховног јавног тужиоца бр. О 5/23 од 30.5.2023.године којим се ставља акценат на обавезу Посебног одељења за сузбијање корупције у погледу вођења посебне евиденције о примљеним кривичним пријавама за кривична дела са коруптивним елементом, те обавезу достављања Одељењу за сузбијање корупције Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду решења о одбачају и обавештења оштећеном са поуком о праву на подношење приговора односно службене белешке о разлозима одустанка од кривичног гоњења, које Одељење ће размотрити наведене акте, ради праћења и усмеравања рада, а у циљу уједначеног поступања јавног тужилаштва.

И у наредном периоду настојаћу да Одељење за сузбијање корупције у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду буде на располагању за стручну помоћ нижестепеним тужилаштвима и да кроз конкретне предлоге и сугестије допринесе ефикаснијем поступању у предметима коруптивних кривичних дела. На овај начин ће се допринети смањењу броја "стarih предмета", повећању броја закључених споразума о признању кривичног дела и повећању броја осуђујућих пресуда.

Залагаћу се да се и у наредном периоду ради на што ефикаснијем окончању предмета са коруптивним елементом који су остали у надлежности основних и виших тужилаштава.

У циљу реализације Националне стратегије за борбу против корупције инсистираћу на сталном праћењу антикорупцијских прописа, предузимању мера тзв. проактивне истраге у складу са упутством Републичког суда Врховног јавног тужиоца, те координацији активности различитих државних органа у борби против корупције, у циљу процесуирања кривичних дела са коруптивним елементом. Са тим у вези потребна је доследна примена Закона о одузимању имовине проистекле их кривичног дела, као ефикасног инструмента у борби против корупције и других кривичних дела из каталога члана 2. овог Закона, кроз покретање финансијских истрага паралелно са кривичним истрагама, а ради максималне ефикасности оба поступка и спречавање прикривања нелегално стечене имовине те предлагањем привременог и трајног одузимања имовине.

Одузимање имовине стечене извршењем кривичних дела једно је од најснажнијих средстава у борби против криминала. На овај начин јасно се ставља на знање да се бављење криминалом не исплати, чиме се и превентивно делује на потенцијалне учиниоце кривичних дела. Иако је у 2022.години на подручју Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду повећан број финансијских истрага у односу на претходну годину за чак 43,59%, то није довољно, и у наредном периоду сугерисаћу свим подручним тужилаштвима примену Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела у свим предметима где постоје законски услови за то.

МЕЂУНАРОДНО ПРАВНА САРАДЊА

Међународна правна помоћ у кривичним стварима у Републици Србији пружа се на основу ратификованих међународних уговора, који имају примат над националним законодавством, у конкретном случају над Законом о међународној правној помоћи у кривичним стварима. Та сарадња подразумева пружање тзв. формалне помоћи односно „узајамне правне помоћи" на основу замолнице државе која тај поступак иницира, као и неформалне помоћи или административне сарадње тј. "узајамне помоћи".

Ради ефикасног пружања међународне правне помоћи у кривичним стварима, а ови предмети се у жалбеном поступку појављују и пред Апелационим јавним тужилаштвом у Новом Саду, неопходно је радити на унапређењу знања у овој области и у сарадњи са Одељењем за међународну правну помоћ Врховног јавног тужилаштва, пружати помоћ подручним јавним тужилаштвима приликом поступања по замолницама, односно упућивања замолница другим државама. У том смислу, инсистирају на доследном спровођењу Обавезног упутства Републичког јавног тужиоца од 15.8.2016. године, којим је у свим вишим јавним тужилаштвима у Србији одређен по један носилац јавнотужилачке функције – контакт особа за предмете међународне правне помоћи.

У сегменту међународне сарадње и међународне правне помоћи, посебан изазов је пружање помоћи пограничним јавним тужилаштвима са територије Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду у циљу интензивирања прекограничне сарадње са правосудним органима суседних земаља, ради ефикасног откривања и процесуирања учинилаца кривичних дела и нарочито одузимања имовине проистекле из кривичног дела.

Као пример добре сарадње указујем на потписивање Додатног протокола уз Меморандум о сарадњи између Врховног јавног тужилаштва Републике Србије и Генералног тужилаштва Републике Мађарске од 5.2.2008.године, који је закључен у Будимпешти, јуна 2023. године.

У циљу спровођења Меморандума о сарадњи и Додатног протокола, потписници ће сарађивати у следећим приоритетним областима које се тичу борбе против тешких транснационалних кривичних дела: недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи и повезана кривична дела, укључујући напад на службено лице, трговину дрогом, оружјем и људима, угрожавање ради вршења кривичних дела, корупцију, тероризам, високотехнолошки криминал и друга кривична дела.

Облици сарадње у правосудним стварима спроводиће се кроз: размену информација, уступање кривичног поступка, заједничке истраге и координације, као и кроз билатералне консултације.

Размена информација у циљу реализације активности предвиђених Додатним протоколом вршиће се комуникацијом преко контакт тачака које ће, када је у питању тужилаштво Републике Србије, бити одређене у Врховном јавном тужилаштву, као и Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, те основним и вишим тужилаштвима у Суботици и Сомбору.

ОРГАНИЗАЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА

Као носилац управе у јавном тужилаштву, сматрам неопходним да се обављање ових послова као веома важних за укупно функционисање и рад јавног тужилаштва унапреди, у складу са циљевима постављеним како Националном стратегијом реформе правосуђа, тако и реформом система јавне управе, у првом реду увођењем система е-управе.

Достизање задовољавајућег нивоа ефикасности, транспарентности и квалитета рада тужилаштва, незамисливо је без успостављања и одржавања савременог информационог система и његовог коришћења на адекватном нивоу од стране свих запослених.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду укључено је у програм развоја и пробне примене САПО софтвера (ИПА 2008 пројекат), као интегрисаног решења за управљање документима и предметима у јавним тужилаштвима у Републици Србији. Формирана је електронска база

података тужилаштва на централном рачунарском серверском систему и то радом запослених у САПО апликативном окружењу (од септембра 2013. године), који подразумева електронску размену предмета и докумената између свих актера система као и скенирање и меморисање документације у вези са предметима.

О предлозима у вези унапређења софтвера, као и свим уоченим проблемима у раду, правовремено је обавештаван развојни тим САПО пројекта.

У будућој примени система акценат ћу ставити на повећање степена аутоматизације и ефикасности извештавања и статистичке обраде података, односно унификацију, усклађивање и прилагођавање статистичког извештавања, да би се израда статистичких извештаја могла радити кроз податке из овог програма.

Имајући у виду да је почетком 2019. године започео рад на пројекту имплементације новог програма САПО апликације, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду активно учествује у евидентирању „недостатака“ и даје предлоге у циљу побољшања овог система у правцу његовог прилагођавања пословима које тужилаштво обавља, што ће наставити да чини и у наредном периоду. Планирана имплементација новог електронског програма САПО апликације, у свим јавним тужилаштвима у Републици Србији очекује се у току 2024. године.

На рачунарској опреми Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду сви рачунари имају приступ интернету, активне корисничке и-мејл налоге и део су рачунарске мреже правосудних органа са приступом централним серверима САПО система у Палати правде у Београду.

Рачунари који су у употреби су оперативни, проблем је немогућност ажурирања на новије оперативне системе и успорени рад због застарелости опреме.

Имајући у виду да се у 2024. години очекује пресељење у нове просторије на 3.спрату зграде правосудних органа у Новом Саду, односно сада просторије Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, било би потребно делимично реконструисати мрежну опрему, док ће се радити на набавци нових, савремених рачунара.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

У складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду је донело Информатор о раду који садржи основне податке о организацији и надлежности јавног тужилаштва, о висини додељених средстава на име плата и материјалних трошкова, податке о средствима рада и друге податке, који се редовно ажурирају. Информатор такође садржи и образац захтева за приступ информацијама од јавног значаја, а с обзиром да је објављен на сајту Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, доступан је свим заинтересованим лицима. Тужилаштво континуирано прима такве захтеве на које се одговара у законском року, у складу са наведеним Законом.

Такође, битно је указати и да Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду поступа по притужбама и представкама странака на рад виших главних јавних тужилаца на територији Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, а Главни јавни тужилац у Апелационом јавном тужилаштвоу поступа по представкама и притужбама на рад јавних тужилаца у Апелационом

јавном тужилаштву у Новом Саду.

Полазећи од основног стратешког циља дефинисаног Комуникационом стратегијом тужилаштва за период 2015-2020.године, донетом од стране Државног већа тужилаца и Републичког јавног тужилаштва, а то је доступност и транспарентност, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду је донело Комуникациони протокол број А 36/15 од 31.7.2015.године, којим су дефинисани основни принципи и активности за постизање наведених циљева, те је именовано лице које је задужено за спровођење спољне комуникације.

У наредном периоду настојаћу да кроз јавна саопштења, те саопштења на интернет страници Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, приближим широј јавности рад и конкретне кораке које је ово тужилаштво предузело у складу са својом надлежношћу, на шта ћу подстицати и подручна јавна тужилаштва.

Такође у сарадњи са Правосудом академијом и представницима медија, наставиће се са континуираним обукама јавних тужилаца који су одређени за портпароле подручних јавних тужилаштава, те запослених лица тих тужилаштава који поступају у тзв. ПИИ предметима, а у циљу постизања и одржавања отвореног и коректног односа са медијима, указивањем на законска ограничења објављивања информација, а све у крајњој функцији јачања угледа тужилаштва и промовисања његовог рада.

МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду спада у индиректне буџетске кориснике, тако да у току године располаже средствима у оквиру својих одобрених апропријација од стране директних буџетских корисника - Високог савета тужилаштва (финансирање материјалних трошкова и плата за изабрана лица) и Министарства правде (финансирање набавке основних средстава и расхода за државне службенике и намештенике).

На основу упутстава директних буџетских корисника, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду припрема нацрт финансијског плана везан за средства која подразумевају коришћење буџетских средстава и могућност њиховог трошења.

Како би се обезбедило несметано, редовно и ефикасно функционисање тужилаштва уз истовремено рационално трошење средстава и добро финансијско управљање тужилаштром, редовно се анализирају све околности и појаве које би могле довести до угрожавања рада Тужилаштва, да би се по доношењу одлуке о апропријацијама урадио детаљан план извршења буџета за сваку календарску годину, уз јасно дефинисање финансијских потреба тужилаштва, спровођење набавки у складу са важећим прописима уз оцену сврсисходности сваке набавке.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду смештено је на петом спрату, у згради Апелационог суда у Новом Саду, чије просторије нису довољне за несметан рад носилаца јавнотужилачке функције, као и осталих запослених у тужилаштву.

Сходно наведеном, а посебно имајући у виду да ће се Више јавно тужилаштво у Новом Саду, током 2024. године, преселити у новоизграђену зграду правосудних органа, планирано је да се Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду пресели у њихове досадашње просторије на трећем спрату, где ће услови ради бити много повољнији.

Како је због пресељења неопходно извршити адаптацију просторија на трећем спрату, потребна су новчана средства и то за текуће поправке и одржавање ради реконструкције канцеларија због пресељења органа, као и за материјал (набавка ламината, расвете, намештаја као и набавка горива), те ћу у вези са тим упутити захтев Министарству правде ради добијања сагласности за та новчана средства.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ЦИЉЕВА

Побољшање већ добрих резултата рада Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, од његовог оснивања до данас, оствариваће се кроз следеће активности:

- развијање међусобно добрих односа, уз пуно уважавање свих запослених и јавних тужилаца, у складу са начелима Етичког кодекса, у циљу стварања таквог радног амбијента у коме ће свако допринети ефикасном, благовременом и правилном раду, на начин прописан Законом о јавном тужилаштву и Правилником о управи у јавним тужилаштвима;
- одржавање редовних састанака са подручним главним јавним тужиоцима;
- обилазак подручних јавних тужилаштава и непосредну комуникацију са носиоцима јавнотужилачке функције и запосленима, ради упознавања са евентуалним проблемима у раду и међуљудским односима, те предузимања одговарајућих мера у складу са констатованим стањем;
- попуну упражњених радних места, у ком циљу ћу, у складу са потребама, подржати проширење постојеће систематизације у конкретном јавном тужилаштву;
- интензивирање рада јавних тужилаца у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду који су Планом и програмом рада одређени за праћење појединих области, у смислу периодичне анализе поступања подручних тужилаштава, те у случају уочених неправилности, предлагање мера за њихово отклањање;
- што ефикасније процесуирање коруптивних кривичних дела, уз инсистирање на активној сарадњи Одељења овог тужилаштва за сузбијање корупције са Посебним одељењем за сузбијање корупције формираним при Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду;
- обављање инструктивних прегледа у циљу праћења и усмеравања рада и уједначавања поступања основних и виших јавних тужилаштава са подручја Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду,
- унапређење сарадње подручних тужилаштава са надлежним полицијским управама и другим државним органима од којих зависи остваривање основне функције јавног тужилаштва - кривично гоњење, као што су Агенција за спречавање корупције, Управа за спречавање прања новца, Управа царина, Пореска полиција, Агенција за привредне регистре и др, при чему бих на неким од тих састанака присуствовала и лично као главни јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду.

ЗАКЉУЧАК

Функција главног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва високо је позиционирана у хијерархији тужилачке организације, што подразумева да се на њеном челу налази искусно, одговорно и стручно лице, које ће својим залагањем и личним примером допринети владавини права, заштити јавног интереса, али и заштити људских права и основних слобода, те тиме допринети институционалном јачању тужилаштва у које ће јавност имати пуно поверење.

Сматрам да сам се досадашњим стручним радом - и то на функцијама заменика јавног тужиоца у Окружном/Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду, јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Суботици, вршиоца функције Вишег јавног тужиоца у Новом Саду и вршиоца функције Апелационог јавног тужиоца у Новом Саду, као и искуством које сам стекла као изборни члан Државног већа тужилаца и јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва, квалификовала за успешно обављање ове изузетно одговорне функције - главног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду.

С обзиром на то да је Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду, од свог оснивања до данас, врло квалитетно и успешно остваривало послове из своје надлежности, надам се да ћу на основу претходног професионалног искуства моћи значајно да допринесем унапређењу рада како самог Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, тако и свих подручних јавних тужилаштава, а кроз реализацију мера и активности предвиђених овим Програмом.

У Новом Саду, новембар 2023. године